

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

“У дапамогу педагогу”
Серыя

*Сто тысяч год князай вакол шумкнцў налі,
Сто тысяч год князай вакол гурцў дубровкі,
Накунь гуркнцў вакол свідмаік наша мова,
Накунь гурь беларускн на Зямлі.*

У. Жагаракевіч

2 (244)

ЛЮТЫ

2022

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 *Цвірко Н. Л.* Верш Аляксея Пысіна «Проня» (урок у VI класе)
- 6 *Троцкая Т. А.* Займальны дыдактычны матэрыял на ўроках беларускай літаратуры ў V класе
- 11 *Пеўнявец А. І.* Правапіс літар У і Ў (V клас)
- 15 *Грынёва Я. П.* Прыстаўныя зычныя і галосныя, іх правапіс (V клас)
- 20 *Богдан Г. А.* Скланенне і правапіс лічэбнікаў ад *пяці да дваццаці* і лічэбніка *трыццаць* (VI клас)
- 24 *Яўменава Н. А.* Падрыхтоўка да сачынення-апісання «Мой горад» (VII клас)
- 28 *Саланевіч Н. П.* Падагульненне і сістэматызацыя вывучанага па тэме «Прыслоўе» (VII клас)
- 32 *Яраш Т. Л.* Ужыванне колькасных і парадкавых лічэбнікаў; спалучальнасць зборных лічэбнікаў з назоўнікамі і займеннікамі (X клас)
- 39 *Томашава С. М.* Правілы пабудовы складаных сказаў з рознымі відамі сувязі, знакі прыпынку (XI клас)

Методыка і вопыт

- 42 *Герцык А. В.* Вывучэнне лірыкі Ніла Гілевіча ў XI класе
- 50 *Рыкун Н. Ф.* Янка Брыль: пісьменнік і чалавек (тэкставы дыдактычны матэрыял)
- 52 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускі правапіс: практыкум

Рыхтуемца да тэсціравання

- 56 *Васілевіч С. Л.* Вучэбна-трэніровачныя тэсты па беларускай мове: комплексныя заданні № 98—99

Займальны матэрыял

- 64 Міхась Стральцоў: жыццё і творчасць: крыжаванка. Склала *Г. М. Гардзюк*

На **другой старонцы вокладкі** — партрэт Уладзіслава Галубка (1882—1937). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На **трэцяй старонцы вокладкі** — фотаздымак помніка Уладзіславу Сыракомлю (сапр. імя Людвік Францішак Уладзіслаў Кандратовіч) у Нясвіжы. Устаноўлены ў Старым парку ў 1993 годзе. Аўтары — Валяр'ян Янушкевіч, Леў і Сяргей Гумілеўскія, Міхаіл Канцавы. *Фота К. К. Шастоўскага.*

Даслаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса).

Рэдактар *А. В. Міронава*. Карэктар *А. У. Бельская*.
Маякет і вёрстка *І. М. Кузьмінюковай*.

Выхад у свет 28.02.2022. Фармат 60×84^{1/8}. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1070 экз. Заказ 20. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск